

1890-09-04

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Generel kommentar:

Brevet fortsættes den efterfølgende dag, hvor Rohde undskylder for at have misforstået Emil Hannovers stillingtagen i sagen. Se brevet fra Rohde, 5/9-1890, der må formodes at have været vedlagt nærværende brev fra 4/9, som ikke afsluttes med en hilsen eller Rohdes signatur.

Omtalte personer:

Agnes Slott-Møller

Harald Slott-Møller

Johan Peter Wildenrath

DOKUMENTINDHOLD

Wildenrath har bedt om flere penge. Rohde lader det være op til Hannover at afgøre, om hans ønske skal imødekommes, men mener, at det vil være en fejl at gøre. I sammenligning med sine danske kunstnerkolleger lever Wildenrath langt over evne. Rohde er irriteret over hans desperate facon, og mener, at han bør have sig en lærestreg. Så længe han bliver ved med at få tilsendt penge hjemmefra, er det usandsynligt, at han overhovedet kommer hjem. Rohde mener, at han både kunne leve billigere og blive en bedre kunstner hjemme end i udlandet.

TRANSSKRIFTION

Torsdag Aften. D-4 Sept-90.

Kjære Venner! Tak for Deres Brev, der har foraarsaget mig nogen – Ærgrelse.); mest det indlagte Brudstykke. Jeg ser imidlertid af Aktstykkerne, at mine gode Venner paa Katterinebjerg til De[sic] saa mange udmærkede Egenskaber ogsaa føjer en englelig Taalmodighed.

— Ja det er jo egentlig meningsløst af mig at vilde spille vor Tid med at diskutere Emnet "Wildenrath" med Dem; thi i Virkeligheden er vi naturligvis alle tre saa fuldstændig enige; kun løber det gode Hjærte af med mine Venner. Men jeg tror at de har gjort Wildenrath en meget daarlig Tjeneste ved deres Understøttelser. De siger selv, at hvad der kan sendes ham, er Draaber i Havet. Men det er en meget daarlig Sport at hælde Draaber i Havet og særlig forkastelig, naar der er muligheder for at Draaberne eller Draaben under andre Forhold virkelig kunde faa nogen Betydning.

Mit Svar er dette:

Da De har taget Initiativet til at hjælpe

[2]

W. og selv i Gjærningen har hjulpen ham og endelig staar ham meget nærmere end jeg, finder jeg det naturligt, at De har Afgjørelsen i Deres Haand, og bestemmer, om Pengene skal sendes ned til ham. Spørger De imidlertid om min Mening

eller beder De mig om at afgive min Stemme, da er den et ubetinget Nej, og jeg kan føje til, at jeg ærgrer mig over, at der blev sendt ham en Del af Pengene ned — thi dette var ikke Meningen med Arrangementet. Meningen var at han skulde hjem 1) fordi han kunde blive en bedre Kunstner herhjemme 2) Fordi det nu er Luxus at bo i Udlandet, hvor "billigt" man saa end lever. Men saalænge han faar Penge sendt ned[,] kommer han ikke hjem; thi han vil[dobbeltunderstreget]_ ikke_ hjem. De Summer W. forlanger er jo ligefrem latterlige, herhjemme i Danmark regner Kunstnere[,] Videnskabsmænd og Forfattere det for en smuk Understøttelse at faa lige saa mange Hundreder som han forlanger Tusinder. Efter hvad jeg fra forskjellig Side har hørt,

[3]

har Manden siden han er bleven gift brugt en saadan Kapital, at han, hvis han havde levet som dansk Kunstner, kunde have levet af Renterne. Slott-Møllers har nu levet flere Maaneder for 40 Kr pr Styk, og der er mange danske Malere, der lever paa Landet største Delen af Aaret endnu billigere. Var han kommen hjem for et Par Aar siden, kunde han samtidig med et hyggeligt Ophold i en hjemlig Egn med adskillige Rejser til Hovedstaden o.s.v. have haft den Kapital i Behold; vi siger kunde have haft. Hans Brev gjør, som De jo ogsaa bemærker, er meget barnagtigt Indtryk. Jeg kunde tænke mig, at en Mand, der skulde bruge 5000 Kroner, kunde gjøre et fortvivlet Skridt; jeg kan ogsaa tænke mig, at en Mand, der skulde bruge 500 Kr, kunde gjøre det[.] Men hvis en Mand skal bruge 5000 Tusind (eller helst 7-8000) gjør et fortvivlet Skridt, fordi han ikke kan faa 500 (hundrede), saa maa han være gal.

[4]

Det sandsynligste er jo, at Værten i Holland beslaglægger Postanvisningen med de 500, og saa er han jo lige vidt.

Men hvorfor Manden foretrækker, at lade sin Kone sidde paa Kontor i Marseille og selv være Skopudser (?) fremfor at tage den Billet til Kjøbenhavn, som bliver ham tilbudt, det forstaar jeg ikke.

Herregud vi er jo nok Smaafolk og Fattigfolk herhjemme, men endnu har jeg dog ikke set nogle af W's ligestillede som Skopudsere. De lever dog som Malere, hvordan de nu end bærer sig ad dermed.

Men som sagt jeg forstaar ikke, at De mere vil have noget med W.s Pengeaffærer at gjøre thi de er jo haabløse — som De selv stadig siger — og det er jo hans egen Skyld, som De ogsaa selv siger.

De 500 Kroner der staar i Sparekassen er jo W's; men det forekommer mig, at jo før der kommer et Krach desto bedre. Det kunde maaske forandre hans Opfattelse af, hvad en Mand uden Formue kan tillade sig.

Eller tror De maaske paa Succes'en i Paris, selv om han fik nogle af sine Billeder udstillede?

Torsdag Aften. 2-4 Sept-90.

Kjære Venner! Tak for Dem Brev, der har foretaget
mig nogen — Omgivelser. Vi maa dog indstaa
Doridtykke. Jeg er imidlertid af Altskydsme,
at min gode Venner paa Kallorinvej til De
og mange indmaanedt Egnskaber og saa faaer en
englelig Talsmodighed.

— Ja det er jo egentlig meningelost af
mig at ville spille vor Tid for at dole
for Emner "Waldemar" med Dem; thi
Videnskaben er i naturligvis alle Tre saa fuld-
stændig enigt; kun lidt de gode Stjerner af
med min Venner. Men jeg tror at det
har gjort Waldemar en meget drabelig Tjeneste
og dens Understøttelse. De siger alle, at
hvert de kan sende ham en Drabelig i He-
ret. Men det er en meget drabelig Tjeneste
at hælde Drabelig; Hæret og seelig forke-
stelig, naar det er en Mængde for et Drabelig
hæret eller Drabelig i de andre Forhold
indtil den er for nogen Beskyttelse.

Med Ven og dette:

Da De har taget Initiativ til et hjælpe

W. og selv; Glemningen har hjulpen ham og endelig
staa ham meget nærmere end jeg, findes jeg det
muligt, at De har afgjort den; ders Haand,
og bestemmer, om Pengene skal sendes med til
Hjem. Spørg De imidlertid om min Mening
eller beder De mig om at afgive min Stemme,
Da er den et ubetinget Nej, og jeg kan gøre
lid, at jeg dog har mig selv, at De blot sendt ham
en Del af Pengene med — tho dette var ikke
Meningerne med Arrangementet.

Meningerne var at han skulde tjene i Jorden han
skulde blive en beten Kunstner herhjemme

2) Fordi der var et Løst at bo i Ulandet,
hvor "billed" man saa end leve.

Men virkelig, han fandt Pengene sendt med komme
hans ikke tjene; thi han vil ikke tjene.

De Summe W. forlangt er jo ligesom latter-
lig; herhjemme i Danmark regner Kunstnerne
Videnskabsmedlem og Forfattere der for en smuk
Understøttelse at man lige saa mange Hjem-
søder som han forlange Tusinder.

Uden tvivl er jeg for forskellig; Sids har hørt,

har Manden siden han er bleven gift truffet en stor
den Kapital, at han, hvis han havde levet
som Dansk Kunstner, kunde han levet af Renterne

Roll-Møller, har nu levet. Jelen Maanedet
for 40 Kr per Stykke, og der er mange Danske
Maler, der leve paa Landets stinste Dele af
Aland mellem Isøerne. Der kan kommen hjem
for et Par Aar siden, kunde han samvoldig med
et kgl. Ophold i en hjemlig Ege med at-
skellige Rejser til Hovedstaden o. s. v. kan have
den Kapital i Debet; ^{sig} 17/2 kunde han have.

Hans Dore gjir, om De er nogen kunde
der, at meget barskaffig Bedrøft

Jeg kunde tænke mig, at en Mand, der skulde
bringe 5000 Krone, kunde gjir et fastholdt
Skuld; jeg kan gøre tænke mig, at en Mand,
der skulde bringe 500 Kr, kunde gjir det

Men hvis en Mand skulde bringe 5000
Tusind (eller helst 7-8000) gjir et fastholdt
der Skuld, fordi man ikke kan gøre 500
(hundred), saa man kan være gal.

Det sandtydelige er, at Verden: Høvedet bestyrelse
Løbe Postansøgningen med de 500, og som er den jo
sig vil.

Men kongen Manden fremsætter, at end sin Kom
1. de fra Komitè i Mærket og alle sine Skæp-
de (?) frem for at tage den Biller til Høvedet,
som bliver ham tilbød, det forstærker in ikke.

Høvedet er jo nok Smækket og Fattig folk
herjerner, men ender har in og ikke end eng
af W's legatid som Skæpnet. De lever
og som Males, hvordan de in end være og
at domst.

Men om det in forstærker ikke, at de men vil
han noget med W's Pengesættelse at gjøre
den de er jo uendeligt - som de alle stadig
siges - og de er jo hans egen Skæp, som de
og som alle siger.

De 500 Kommer den staa i Sparerkassen er jo
W's; men det forstærker mig, at jo for den
Kommer et Krænk desto bedre. Det kunde man
den forstærker hans Opfattelse af, hvad en
Maler uden Formue kan lide sig.

Eller for de maa for Puccini'en; Puccini, selv
er han jo, og som Biller in stillet?